

EMIN-2 projekta novērtējums un iegūtā pieredze turpmākajam darbam

Rīga, 2018. gada 16. novembris

Nacionālais tīkls: **EAPN-Latvia**

Atbildīgā persona par novērtējuma sagatavošanu, tās e-pasts:

Laila Balga info@eapn.lv

- 1) Kāds progress tika panākts EMIN-2 projekta ietvaros, veidojot nacionālo EMIN tīklu – piesaistīts vairāk organizāciju un ieinteresēto personu, lai tās veicinātu adekvāta, pieejama un iespējama minimālo ienākumu modeļa izveidi?

Pirms EMIN-2 projekta uzsākšanas 2017. gada 1. janvārī EAPN-Latvia bija attīstījusi sadarbību ar Labklājības ministriju un vairākām nevalstiskajām organizācijām. EMIN-2 projekta laikā notika acīmredzams progress, jo minimālo ienākumu modeļa ieviešanas veicināšanai tika palielināts atbalstošo NVO skaits, t.sk. uzsākta regulāra sadarbība ar Brīvības un Solidaritātes fondu (tiek atbalstīts no Fridriha Eberta fonda). Aktivitātēs iesaistīti Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes pētnieki, uzsākta NVO ekspertu sadarbība ar LR Saeimas deputātu komisijām (Sociālo un darba lietu komisiju, Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisiju, Eiropas lietu komisiju, Izglītības un zinātnes komisiju un Ilgtspējīgas attīstības komisiju). EAPN-Latvia pārstāvji darbojas Labklājības ministrijas darba grupās, izveidota laba komunikācija ar Finanšu ministriju un Centrālo statistikas pārvaldi. Attīstīta sadarbība ar Rīgas pilsētas pašvaldības institūcijām (Sociālo jautājumu komiteju, Izglītības, kultūras un sporta komiteju, Labklājības departamentu, Izglītības, kultūras un sporta departamentu, Austrumu izpilddirekciju, Sociālo dienestu) un reģionālajām pašvaldībām (Rēzeknes un Liepājas pilsētu, Varakļānu, Dobeles, Rucavas, Salacgrīvas un Bauskas novadu). EAPN-Latvia sadarbojas ar sociāldemokrātiskas ievirzes politiskajām partijām un ar vairākiem Eiropas Parlamenta deputātiem no Latvijas.

- 2) Kāds progress tika panākts, veidojot izpratni par to, cik svarīgs ir adekvāts, pieejams un iespējams minimālo ienākumu modelis?

Nozīmīgu vietu izpratnes veidošanā par EMIN-2 tīklu un minimālo ienākumu modeli ieņem EAPN-Latvia mājas lapa <http://www.eapn.lv/emin2/>, kā arī publicitāte portālā “Mana balss” (likumdošanas izmaiņām), sociālajos tīklos internetā (Facebook, Twitter), kā arī nacionālajos un reģionālos preses izdevumos, t.sk. pašvaldību. Izpratnes veidošanai EAPN-Latvia komunicē gan ar organizācijām un ieinteresētajām personām, kuras minētas 1. punktā, strādājot kopā darba grupās, gan ar vispārējo sabiedrību ar mediju starpniecību un pašvaldību un NVO atbalstu. EAPN-Latvia praktizē konferenču, sanāksmju un diskusiju organizēšanu, vairāk fokusējoties uz lauku reģioniem un nabadzīgiem iedzīvotājiem.

- 3) Kādi pasākumi tika veikti, lai jūsu ceļvedis virzītu interešu aizstāvību uz adekvāta, pieejama un iespējama minimālo ienākumu modeļa veidošanu?

Nozīmīga loma ceļveža uzdevumu īstenošanā 2018. gadā ir bijusi priekšlikumam portālā “Mana balss” par garantētā iztikas minimuma palielināšanu un EMIN Goda vēstneša Elīnas Pinto iesaistei no Eiropas Latviešu apvienības. 2017. gadā EAPN-Latvia īstenoja projektu “Atbalsts NVO ieguldījumam nabadzīgo cilvēku interešu aizstāvībā”, izveidojot 10 NVO ekspertu darba grupu. EAPN-Latvia iesniedza LR Saeimai, ministrijām un Rīgas pašvaldībai vismaz 50 priekšlikumus, kas saistīti ar cilvēka cienīgu ienākumu nodrošināšanu. 2018. gadā iesniegšanai Eiropas un Latvijas valsts institūcijās sagatavoti atbilstoši priekšlikumi izglītības un sociālajā jomā, par kuriem tika diskutēts Latvijas reģionos (Rīgā, Dobeles un Siguldas novados). No 2018. gada jūnija EAPN-Latvia īsteno Baltijas jūras reģiona projektu “NVO stiprināšana efektīvai sociālo tiesību aizstāvībai”. Sanāksmēs un oktobra starptautiskajā konferencē apskatīti Eiropas Sociālo tiesību pīlāra pamatprincipi un sagatavoti priekšlikumi Eiropas un Latvijas valsts institūcijām. EAPN-Latvia darbības rezultātā vērojams, ka Latvijas politiķi un valsts amatpersonas, kā arī mediji sākuši paust savu viedokli ar EMIN pasākumos mūsu paustajiem vārdiem un skaitļiem, EMIN nostāja daudzkārt pieņemta un atspoguļota politiskajos dokumentos un informācijā.

- 4) Ņemot vērā, ka Eiropas Autobuss tūre bija ļoti inovatīvs pasākums, būtu labi uzzināt par tā ietekmi jūsu valstī

Ar inovatīvo Autobusa tūri Latvijā papildus tika sniegta iespēja skaļāk un efektīvāk runāt ar sabiedrību, t.sk. ar organizācijām un politiskajām partijām, par EMIN mērķiem un garantēto iztikas minimumu (GMI). Par Autobusa tūri ieinteresējās mediji (prese, TV, Radio), pēc Autobusa tūres ziņas par GMI sāka regulārāk parādīties mediju informācijā. Pēc Autobusa tūres Rīgā tika nostiprinājusies EAPN-Latvia sadarbība ar Eiropas Komisijas pārstāvniecības speciālistiem, kā arī sabiedrībā veidojās izpratne, ka EAPN-Latvia darbība tiek attīstīta Eiropas līmenī. Autobusa tūre veicināja sadarbības attīstīšanu ar Rīgas un reģionālajām pašvaldībām. Eiropas Autobusu Rīgā apmeklēja ievērojams skaits pazīstamu personību (piemēram, EP deputāts Andrejs Mamikins, EK Latvijas pārstāvniecības padomniece Agnese Dagile, partijas “Progresīvie” vadītāji, Eiropas Latviešu apvienības vadītāji). Ar parakstiem uz Eiropas Autobusa un ar peticijas parakstīšanu Autobusa tūres laikā tika piesaistīts ievērojams skaits cilvēku, kuri uzticējās un ticēja, ka viņu vārdam ir nozīme. Autobusa tūres laikā EAPN-Latvia izveidoja stipru un aktīvu komandu (ar dzelteniem T-krekliem ar EAPN logo, ar EMIN informatīvajiem materiāliem un bukletiem), veicinot arī organizācijas iekšējo saliedētību.

- 5) Kādas ir gūtās atziņas, kas izmantojamas turpmākajā darbā?

EAPN-Latvia saskata iespējas turpmākajā darbībā aktīvāk uzrunāt sabiedrību un nevalstiskās organizācijas un paplašināt biedru rindas; apzināt cilvēku viedokļus un vajadzības ar pētījumiem; organizēt pretnabadzības kampaņas Latvijā kā bāzi interešu aizstāvībai un iedzīvotāju aktivizēšanai; vairāk tuvināties un ietekmēt likumdevējus, pilnvarojot savus ekspertus darba grupās un regulāri likumdevējiem iesniedzot savus priekšlikumus attiecībā uz garantēto iztikas minimumu un citiem jautājumiem, kas saistīti ar nabadzības mazināšanu; izstrādāt jaunus finanšu piesaistes projektus EAPN-Latvia un EMIN kapacitātes paaugstināšanai, t.sk. slēgt sadarbības līgumus ar ieinteresētajām personām un nodrošināt

racionālu projektu līdzekļu izmantošanu; attīstīt programmas, kas saistītas ar Eiropas Sociālā tiesību pīlāra pamatprincipu ieviešanu, garantētā iztikas minimuma paaugstināšanu un “patēriņa groza” atjaunošanu; attīstīt regulāru sadarbību ar EK Latvijas pārstāvniecību, iesaistīties tās organizētajā kampaņā 2019. gadā.